

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Kalevankatu 32 B

N:o 1 - Tammikuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

36. vuosikerta 1931

YRJÖ SAKARI YRJÖ-KOSKINEN 1830 — 10. XII. — 1930.

Puhe, jonka piti johtaja E. J. Pesonen Turun kuuromykkäinkoulun juhlatilaisuudessa 10. 12. 30.

Hyvät oppilaat ja opettajat!

Samoin kuin koko Suomen kansa muiden sivistyskansojen tapaan on ymmärtänyt arvioida suurmiestensä suorittamaa elämäntyötä kohottamalla kiittolisena muistomerkkejä heidän kuolemattomaksi muistokseen, samoin, kaunista kyllä, ovat erittäin maamme aistivilliset, sanottakoon tässä, maamme kuuromykkät, oivaltaneet tehdä hyväntekijöilleen, suurmiehilleen. Minulla on kunnia tässä mainita Abraham Argillanderin ja Karl Oskar Malmin nimet.

Harvat ovat kuitenkin ne yhteiskunnan jäsenet, jotka ovat lämmenneet aistivillisten, kuuromykkäin, asialle, heidän avukseen ja neuvokseen, elleivät perheolot tai muut sellaiset seikat ole siihen aihetta antaneet. Syrjäytettyinä, unhoitettuina ovat he sitävastoin saaneet usein apua odottaa, katsella kaihomielin parempiosaisten kanssaveljien ja -sisariensa hyvää huoltoa, menestystä ja elämän iloa.

Ei ole sentähden ihme, jos he vihdoinkin hyvän tekijänsä löydettyään tuntevatkin häntä kohtaan sydämellisintä kiittollisuutta, vieläpä hänen kuolemansakin jälkeen ovat valmiit pienistäkin varoistaan uhraamaan roponsa hyväntekijänsä muiston säilyttämiseksi tulevia sukupolvia varten.

Me olemme tänään kokoontuneet tähän koulumme juhlasaliin viettämään yhden sellaisen miehen muistoa, miehen, jonka työtä maamme kaikki aistivilliset,

niin kuuromykkät kuin sokeatkin, tulevat aina kiittollisuudella muistelemaan.

Tänään on kulunut 100 vuotta siitä, kun Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen syntyi Vaasassa. Saakoon muutama sana sijaa tässä hänestä, hänen elämästään ja työstään.

Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen

Käytyään koulua syntymäkaupungissaan Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen tuli ylioppilaaksi 1847 ja vihittiin maisteriksi 1853. Tämän jälkeen hän muutti Turkuun ja toimi täällä koulunopettajana ja sanomalehdentoimittajana. Turusta Yrjö-Koskinen siirtyi sittemmin opettajaksi Vaasan lukioon, jonka suurta kirjastoa hän opetustyönsä ohella rupesi ahkerasti käyttämään, lukien ja tutkien etenkin historiallisia teoksia. Ulkomaillakin opiskeltuaan hän 1860 vihittiin viisaustieteen tohtoriksi ja nimitettiin vihdoinkin 1863

Helsingin yliopiston professoriksi. Tätä virkaa varten laatimansa väitöskirjan hän julkaisi suomeksi, herättäen tämä ennenkuulumattomana tekona suurta paheksumista.

Yrjö-Koskinen oli hyvin oppinut mies. Hän on kirjoittanut monta arvokasta teosta. Jo nuorena ylioppilaana hän oli julkaissut suomenkielisen "Kertomuksen Hämeenkyrön pitäjästä". Kaikista houkutuksista ja pelotuksista huolimatta hän ei suostunut sitä painattamaan ruotsiksi. Sillä murrettiin vuoden 1850 surullisen kuuluisa kieliasetus, jolla kiellettiin suomenkielellä painattamasta muuta kuin

Ester Stade sai merkkipäivänään marraskuun 25 p:nä 1930 runsaasti onniteluita ja kukkia oppilailtaan ja ystäviltään.

uskonnollista ja taloudellista kirjallisuutta. Hänen myöhempiä pääteoksiansa ovat "Nuijasota" ja laaja "Suomen kansan historia".

Myöskin kaunokirjailijana on Yrjö-Koskinen esiintynyt. M. m. hän on sepittänyt muutamia tunnettuja, onnistuneita runoja, kuten "Milloin Pohjolan nähdä saan" ja tuon suosituksen, kansanlauluksi muuttuneen "Suomeni salossa" ("Honkaen keskellä mökkiäni seisoo —"), jonka täällä hänen muistoksensa esitämme. Tunnettu on myös hänen historiallinen novellinsa eli kertomuksensa "Pohjan piltti", jonka tämän päivän muistoksi jätän tässä oppilaskirjastoon oppilaittemme luettavaksi.

Mutta varsinkin sanomalehtikirjoituksissa "Kirjallisessa kuukauslehdessä" ja "Uudessa Suomettaressa" on hän tarmokkaasti ajanut suomalaisen sivistyksen ja maamme kaikinpuolisen edistymisen asiaa. J. W. Snellmanin aatteiden käytännössä toteuttajana Yrjö-Koskinen oli miespolven ajan suomalaisen puolueen yleisesti tunnettuna ja tunnustettuna johtajana puolueen jakoon saakka.

Yliopiston opettajana oli Yrjö-Koskinen 19 vuotta, kunnes hän 1882 määrättiin senaattoriksi, kaikkien Suomen kirkkojen ja koulujen päälliköksi senaattiin, maamme silloiseen hallitukseen.

Senaattorina Yrjö-Koskinen kävi useasti tarkastamassa maamme kouluja. Myöskin silloisia kuuromykkäinkouluja, jotka vielä siihen aikaan työskentelivät ahtaissa ja puutteellisissa kouluhuoneistoissa. Niinpä hän syksyllä 1894 kävi m. m. Kuopion kuuromykkäinkoulua katsomassa. Ja kuten vanhimmat meistä muistamme, sen jälkeen Turun koulussa Kasnekadulla.

Senaattori Yrjö-Koskinen rakasti kuuromykyä ja tahtoi, että kaikki maamme kuuromykyt saisivat hy-

vän opetuksen ja kasvatuksen. Sillä — kuten johtaja Kust. Killinen sattuvasti sanoi — "samalla tavalla kuin hän tahtoi Suomen kansaa vapauttaa siitä kuurouden ja mykkyuden tilasta, mihin vieras virka-, koulu- ja ennen n. s. 'sivistyskieli', ruotsinkieli, kansan saattaa, myöskin loi hän huomionsa luonnollisiin kuuroihin ja ryhtyi heitäkin sydämensä lämmöllä tukalasta erikoisemastaan ihmisten ilmoille auttamaan." Vuosikymmeniä olivatkin ne harvat koulut, joita jo oli perustettu kuuromykyä samoin kuin sokeita varten, saaneet odottaa lopullista järjestämistään. Sillä kukin koulu toimi omien ohjesääntöjensä mukaan ja vain harvat opettajat olivat niihin vakinaisesti kiinnitetty.

Tarmolla ryhtyi senaattori Yrjö-Koskinen asiaan käsiksi ja hänen toimenpiteittensä kautta muutamien vuosien kuluessa luotiin se järjestys, joka 30 p:nä kesäk. 1892 annettiin ja jonka mukaan nykyiset koulut ovat järjestetyt. Entiset koulut laajennettiin, oppilas- ja opettajalukua lisättiin ja useita uusia kouluja perustettiin entisten lisäksi.

Näin oli uusi kehitysjakso päässyt alkamaan koko aistivallistemme opetuksen alalla. Sekä sisällissessä että ulkonaisessa suhteessa saatettiin koulut sille kannalle, jolla ne muissakin maissa olivat. Upeita koulurakennuksia on noussut kouluille, joihin ei ennen paljon huomiota kiinnitetty. Koulummekin, jonka jyrkät seinät jo 31 vuotta ovat tällä vahvalla perustuksellaan seisonet, on yksi niistä. Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen, joka sydämensä jakamattoman lämmön ja rakkauden on omistanut Suomen kansalle, sen kielelle ja sivistykselle, toimenpiteestä on siis tämäkin koulutalo kohonnut.

Kauniina lisänä Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen toimi niinmuodoin liittyy hänen erityinen toimintan-

sa maamme aistiviallisten, sokeain ja kuuromykkäin hyväksi. Sillä samoin kuin koko tämän isänmaallisen miehen työ tarkoitti Suomen kansan koroittamista omakielisen kirjallisuuden kautta sivistykseen, niin hän on myös suuressa määrässä työskennellyt elämän varjopuolella vaeltavien, aistiviallisten koroittamiseksi ihmisarvoon.

Tällä tavalla tänäpäivänä maamme kuuromykkät, tämänkin koulun oppilaat, saavat nauttia hedelmiä tämän isänmaallisen miehen työstä. Ehkenpä he enemmän kuin monet muut ymmärtävät kiittää Jumalaa siitä hyvästä, jota heidän parhaakseen on tehty. Varmaan tämänkin kuuromykkäinkoulun oppilaat ja opettajat kiitollisessa sydämessään säilyttävät sitä työtä, jonka Yrjö-Koskinen, tämä suomalaisuuden mies, on tehnyt aistiviallisten hyväksi maassamme.

Yrjö Sakari Yrjö-Koskisen kuva, jonka käymme päivän merkityksen johdosta paljastamaan, kaunistamaan tätä juhlasaliamme, samalla muistuttakoon ja velvoittakoon oppilaita ja opettajia ylläpitämään ja vaalimaan Suomen kielen ja Suomen mielen pyhää tulta, jonka tämä suomalaisuuden suurmies, Yrjö Sakari Yrjö-Koskinen, Turun kuuromykkäinkoulunkin seinien sisälle meille perinnöksi ja vaalittavaksi on jättänyt.

YRJÖ KOSKISEN MUISTOJUHLA TURUN KUUROMYKKÄINKOULUSSA

Yrjö Sakari Yrjö-Koskisen 100-vuotismuistojuhlaa vietettiin viime joulukuun 10 p:nä Turun kuuromykkäinkoulussa. Koulun opettajat ja oppilaat, joilla päivän merkityksen johdosta oli lupa, kokoon-tuivat klo 12 koulunsa juhlasaliin, joka oli koris-tettu sinivalkoisin värein ja kukkasin. Juhlatilaisuus aloitettiin virrellä 337, josta opettajat lauloivat 1, 2, 6 ja 7 säkeistön. Johtaja E. J. Pesonen piti sitten mielenkiintoisen isänmaallisen puheen Yrjö Sakari Yrjö-Koskisen elämästä ja työstä koros-taen etenkin hänen ansioitaan ja toimintaansa maamme aistiviallisten hyväksi, jonka työn tuloksena m. m. Turun kuuromykkäinkoulun uusi koulutalo v. 1899 valmistui. Puhe on painettuna toisessa paikassa lehtemme. Puheen päätyttyä paljastettiin koulun juhlasalin seinälle jalustalle asetettu Yrjö-Koskisen kipsinen rintakuva, jota kukat ja siniristiliput ympäröivät. Kun kaikki olivat hetken aikaa katselleet jalopiirteistä kuvaa, lausui yläluokan oppilas Unto Kurt selvästi runon "Kuuromykkä", jonka jälkeen opettajat lauloivat "Nouse riennä suomenkieli korkealle kaikumaan". Opettajakokelas, neiti

K. Granlundin lausuttua oppilaille Yrjö-Koskisen sepittämän runon "Suomeni salossa" esitti johtajatar E. Sundgren saman runon yksinlauluna. Johtaja Pesonen ilmoitti nyt, että koulun entinen oppilas, taiteilija Sävele Angervo oli Yrjö-Koskisen muiston kunnioittamiseksi piirtänyt ja koululle lahjoittanut Yrjö-Koskisen muotokuvan, joka oli asetettu opettajahuoneen seinälle. Muotokuvaa, joka on erittäin onnistunut, käytiin sitten joukolla katsomassa.

Välillä tarjottiin koulun puolesta opettajille ja oppilaille kahvit vehnäleipineen. Sen kuluttua esitti johtajatar Sundgren yksinlaulua "Laps Suomen älä vaihda pois sun maatas' ihanaa" ja "Aamulaulun" neiti Granlundin hoitaessa säestystä. Lopuksi laulettiin virrestä 366 neljäs säkeistö ja koulun johtaja piti loppurukouksen toivoen tämän suomalaiskansallisessa hengessä vietetyn isänmaallisen juhlan pysyvän kauan oppilaiden mielissä.

EMILIA SANDSTRÖMIN MUISTOLLE

Kuurojen keskuudessa puhutaan usein "kuuromykkäin ystävistä". Nämä "ystävät" ovat kuulevia henkilöitä, jotka hyväsydämisinä ovat ruvenneet auttamaan kuuroja heidän yhdistyksissään ja kaikenlaisissa harrastuksissaan. He kirjoittelevat heidän lehtiinsä, pitävät heille esitelmää ja puheita heidän koukoksissaan ja yleensä ovat valmiit auttamaan, kun kuurot apua tarvitsevat. Meillä on täällä Suomesakin useita ystävällisiä henkilöitä, joilta kuurot saavat apua tarvittaessa. Sellainen erittäin lämminsydäminen ja toimielias "ystävä" oli kirkkoherran rouva *Emilia Sandström*, joka jo viime helluntain tienoolla nukkui kuoleman uneen Ljungsundissa lähellä Vaasaa 77 vuoden ikäisenä kärsittyään pitkä-

aikaisen, vaikean taudin, jonka kuluessa useat paikkakunnan kuurot kävivät häntä tervehtimässä ja ilahuttamassa.

Kuurojen elämään tutustui rouva Sandström Pietarsaaressa, johon hän muutti v. 1880. Hänen miehensä sai nim. silloin papinviran Pietarsaaressa. Siellä he ottivat taloonsa kuuromykkäpalvelijan, joka opetti emännällensä sormiaakkoset ja viittomaikielen. Rouva Sandström oppi helposti ja pian viittaamaan, sillä hänellä oli hyvä taipumus puhumaan viittaamalla. Pietarsaaressa tutustui hän myös neiti Anna Heikeliin, sikäläisen kuuromykkäinkoulun johtajattareen. Neiti Heikel opasti rouva Sandströmiä enemmän tuntemaan kuuroja, heidän tarpeitaan, luonnettaan, tapojaan ja heidän kieltänsä. Kuta enemmän hän näin kuuroihin tutustui, sitä enemmän hänen sydämensä kiintyi heihin ja sitä enemmän hän tunsu halua voida jollakin tavalla osoittaa rakkautta ja avuliaisuutta heille.

Vuodet vierivät. Pitkät ajat kului rouva Sandströmin aika niin kokonaan oman perheensä hoitamiseen ja muihin papin emännälle kuuluviin tehtäviin seurakunnissa, joissa hänen miehensä pappina työskenteli, ettei hän juuri ollenkaan voinut toimia kuurojen hyväksi. Yhdeksän lapsen äitinä oli hänellä yllinkyllin työtä oman perheensä keskuudessa. Miehensä kuoltua muutti rouva Sandström asumaan Vaasaan. Sattui silloin niin, että Pietarsaaren k.m. koulun uusi johtajatar, neiti Maria Kahelin ja hra John Sundberg Helsingistä v. 1906 matkustivat Vaasaan perustamaan sinne "Kuuromykkäin auttajajyhdistyksen" haaraosastoa. Yhdistys saatiinkin perustetuksi. Sen toimeenpanevaksi sieluksi suostui rouva Sandström rupeamaan. Hän oli ollut monta vuotta poissa kuurojen keskuudesta ja osaksi unohtanut heidän "kielensäkin". Mutta pian oppi hän sen uudestaan kun joutui jokapäiväiseen kosketukseen kuurojen kanssa. Joka lauantai-iltana m.m. piti hän ompeluseuraa kuuroille. Ja niinä sunnuntaina, jolloin kuuromykkäinpappi ei ollut kotona Vaasassa piti rouva Sandström heille hartaushetkiä. Muutoinkin oli hän aina valmis avustamaan tarpeessa olevia kuuroja ystäviään Vaasassa ja sen ympäristölläkin.

Jonkun vuoden kuluttua oli rouva Sandströmin pakko muuttaa Vaasasta Kokkolaan. Sielläkin koetti hän alkaa säännöllistä avustamistyötään paikkakunnan kuurojen keskuudessa. Hän järjesti heille koukkuja, joissa pidettiin esitelmää, hartauspuheita j.n.e. Maaseudullakin kävi hän heitä tervehtimässä tilaisuuden mukaan sekä sai avustajikseen neidit Elsa

Hackzellin ja Julia Kiviniemen, jotka myöskin innostuivat ystävinä kuuroja auttamaan.

V. 1924 oli rouva Sandströmin terveys niin heikentunut, että hänen oli pakko muuttaa hoitoa saamaan Ljungsundiin Vaasaan, jossa hänen tyttärensä oli kansakoulun opettajana. Siellä eli hän elämänsä viimeiset vuodet sairaana ja väsyneenä. Mutta elämänsä loppuun asti säilytti hän lämpimän rakkautensa kuuromykkiin. Hän ei enää muutamiin vuosiin jaksanut käydä kuurojen kokouksissa eikä pitää heille puheita, mutta sairassuoteeltaan hän lähetti monet palavat rukoukset heidän puolestaan Jumalalle.

Kirkkoherran rouva Sandströmin muisto elää kauniina niiden kuurojen sydämissä, jotka hänet tunsivat. Hänen haudalleen Sulvan hautausmaalle laskevat kuurot Vaasan ympäristöltä kiitollisuuden seppeleen.

KUVIA EPÄVARSINAISEN KUUROMYKÄN SISÄISESTÄ MAAILMASTA

Minä en kuule yhtään, mutta puhua osaan. Kuuroksi tulin 8 v. vanhana. Korvieni kautta en kuule minkäänlaisia ääniä. Mutta tuntohermojen välityksellä saan kaikenlaisia pamauksia ja kolauksia tietää. Vieläpä kun kirkossa soitetaan urkuja, tunnen soiton tärinän ruumiissani. Samoin on laita muissakin huoneissa, jos soittokeino vaan on lattialla pidettävä.

Siinäpä ne ulkopuoliset "kuulumiset" sitten ovatkin. Mutta *sisäpuolisia* kuulumisia on sitä enemmän.

Siitä hetkestä kun kuuloni katosi, olen kuullut korvissani lakkaamatonta "musiikkia", joka ei sekunniksikaan herkeä. Tavallisesti sitä sanotaan korvain soimiseksi tai korvain huutamiseksi. Joskus kuuluu äänet vaan yksinomaan korvista, joskus on pään takaraivo myös täynnä ääniä. Toisin vuoroin ovat äänet hiljaisempia, toisin vuoroin yhtyvät kaikki äänet yhdeksi kauheaksi sekamelskaksi, että oikein koko ihmistä häittää ja silloin tunnen itseni suorastaan onnettomaksi.

Kaikenmalliset soittovehkeet saisi huoletta hakea yhteen ääneen rimputtamaan, eikä siitä kai hullumpaa sekamelskaa tulisi kuin mikä minun korvissani ja päässäni aika-ajottain (ei toki aina) on.

En millään mahdollilla voi kaikille niille äänille, joita korvissani kuulen, löytää sopivaa vertauskuvaa kuulevana kuulemieni äänten joukosta. Niitä kuvaamaan tarvittaisiin oikea "nero", "tuhattaituri". Ja minä en valitettavasti ole kumpaakaan.

Ne voivat toisinaan veisata ja laulaa ylen hartaina kuin entisajan mummit ikään. Mutta ne voivat kesken kaiken ruveta laskettamaan myöskin jotain tanssikappaleita, valsseja, polkkia y.m.s. ja silloin on mummojen hartaus tipotiessään. Joskus kuuluu jotain sentapaista kuin jokin ikäloppu rovastin-kulokokisi vanhuuttaan särisevällä äänellään saarnata.

Siihen aikaan, kun minä vielä kuulin, oli saarnoissa aina jonkinlainen nuotti "saarnanuotti" ja sitä minun korvani vielä matkivat. Toisinaan kuulen yht'aikaa niin monenlaista rimputusta ja rämpytystä, porinaa ja pärinä, että pääni on sekava kuin seipäällä sekoitettu.

On muuan laji ääntä, joka on prikulleen samanlainen kuin n.s. "triankeli", jota kuulin joskus helistettävän. Ja muuan äänilaji taas muistuttaa kissain vonkumista. On kuin kymmeniä mirrejä "raumalle" lähdössä ja pitäisivät juuri "läksiäisserenaadia". Toisinaan — ehkä noin parin sekunnin väliajoilla — kuuluu aivan samanlainen rämähdyks kuin jos löisit rautakepillä vanhaa nisupelti-resua.

Ehkä se ääni kuvastelee siitä, kun tätivainaja ennen Yli-Silvastilla ollessa sillä tavoin peloittelee talon tarhalle kokoontuneita hevoslaumoja metsään. Pellin sijasta oli hänellä toisinaan myös virkansa menettänyt meijeriastia, vaan äänepä ne siitäkin lähtivät.

Senmukaan, miten korvani milloinkin soivat, muistuttavat ne joitakin tilanteita, jotka ovat olleet ja menneet.

Sattuu usein, että jos esimerkiksi katson jotain kuvaa, olipa se sitten kirja-, seinä- tai valokuvaa, muodostuu korvaini soinnut eräänlaiseksi määrättyksi kokonaisuudeksi. Ja kun näin tapahtuu, niin kuuluu aikaa kuinka monta vuotta hyvänsä ilman, että kertaakaan olisin muistanut sitä kuvaa tai tapahtumaa, jossa tilanteessa tuo määrätty sointu muodostui. Vaan kun sitten jonain päivänä alkaa korvissani kuulua tuttu, joskin unohduksissa ollut sävel, äänen muodostuma, niin käy siten, että muistan oitis jonkun tapahtuman kuluneen eloni varrelta. Joskus joudun hetkisen muistelemaan, että mitä, mitä se nyt muistuttaakaan tuo tuommoinen sointi? Ja kun sen muistan, muistuu kaikki ihan yksityiskohtia myöten mieleen. Ja ompa kuin oisi samainen hetki juuri elettävänä.

Ja se voi yhtä hyvin olla joku kuva, tai nähty tapaus ja jos jonkinlainen eletty elämys.

On sellaisia kuin olen ollut kirkossa, heinänteossa, ruumiita katsomassa, olen kuullut jonkun uuden sanoman, olen istunut, lukenut, maannut, matkustanut y.m.s. Mikäpä heidät kaikki hetkessä muistane!

Kullakin seikalla on oma omituinen äänenmuodostumansa, joka sen uudelleen eteeni loihtii. Olen alkanut kutsua sitä *korvieni valokuvaamiseksi*, sillä aivan samoin kuin valokuvauskone ikuistaa ihmisiä ja tapauksia, ikuistavat niitä minun korvani soinnutkin.

Seuraavassa koetan muutamia kuvia muillekin kuvata. On kuvia, joiden äänimuodostumat osaan kuttakuinkin kuvata ja taas toisia, joita en osaa kuvata.

Muodostuma n:o 1: Kymmeniä erilaisia ääniä, joita en osaa mihinkään verrata. Eräs ääni on kuin juoksevan veden lirinä syvällä ison ojan pohjaonkaloissa. Eteeni kuvastuu vanhus pitkine partoineen ja "hivvenninen". Sehän on kuin onkin "met-sän jalo tevana", "pyhä hirvi" — Ivan Onoila!

Joka tahtoo Onoilasta enemmän tietää, lukekoon kirjan "Kuvia Raja-Karjalasta". Minä luin sen Sorvarin kirjastosta.

Muodostuma n:o 2: Useita kuvaamattomia ääniä korvissa. Pään takaosassa jotain vienoa vitinää, joka saa minut ehdottomasti muistamaan heinäkuisen poutapäivän aamutunnelmaa, jolloin linnut ilmassa kilvan lirittävät ja heinäsirokot tirsuttaen hyppelävät kahden puolen polkua kasteisessa ruohikossa.

Kaikki nämä yhteensä loihtivat eteeni seuraavan pikkukuvan:

Rotkon Viljo seisoo ja soittelee kanteletta. Se on pikkukamarin ovipielessä pesukaapin päällä. Pojalla on harmaa sarkapuku, pieksusaappaat jalassa ja lakki päässä. Hän on nähtävästi ulos lähdössä, sivumennen vaan pysähtyi hiukan soittlemaan. Minä ja Hanna istumme Einon kirjoituspöydän vieressä.

— Mitä sinä soitat?

— Porilaisten marssia.

Muod. n:o 3. Eräänlainen valittava ääntenyhdytys. Harmaa ja sateinen kylmä syyspäivä. Meiltä on viety lehmä markkinoille. Minulla on sitä ikävä ja luulen että lehmällä on myös koti-ikävä. Tuo ääni on olevinaan juuri sitä lehmän ikävöivää yrinää... Minä olen kiehattanut porossa kahvipannuja ja puhdistanut niitä kartanolla. Minulla on ylläni harmaapohjainen, mustakuvainen pojjutakki, jonka äiti oli kahdella markalla huutanut Matintalon Hannan huutokaupasta. Ja tämä kuva on lähes parinkymmenen vuoden vanha.

— — —

Jos satun muistamaan värssyn:

"On paljoa parempi tok' onni ihmisen. Ja kuitenkin osaansa On tyytymätöin hän j.n.e."

muistuu mieleeni myöskin eräs lyijynharmaa talvinen iltapäivä monta vuotta sitten:

Sandra-täti istuu akkunan edessä ja laulaa eräästä laulukirjasta. Minä olen kuulevinani tädin äänen ja tietävinäni, että hän juuri tuota laulua laulaa, josta ylläoleva katkelma on otettu. Vaikka en todella tiedä ollenkaan, en edes kuuna päivänä ole kuullut tädin ääntäkään.

Taitaapa tädillä jo näköä haitata, koska siristää silmiään ja parantelee kirjaa.

— — —
 "Tää on mun haluni
 Ja viimeinen toivoni . . ."

Ylläoleva laulunpätkä levittää yht'äkkiä eteeni heinäkuuisen yökuvan:

Minä, Juusefiina ja Ville olemme hakemassa "vih-talehtijä". Ja nytpä jo löysimme mielestämme mu-kiinmenevän vihtakoivun. Juusefiina on sen Villen avulla kaatanut ja nyt me katkomme sen pitkiä notkeita oksia.

Äkkiä pysähtyvät molemmat työssään ja katsovat samaan suuntaan hyvin kuuntelevan näköisinä. Juusefiina työntää huivinsa vasemman korvan taakse ja taas kuuntelee. Ville katsoo mummuunsa ja nauraa. Kuola valuu pojan suusta. Hän on, raukka, vähämielinen, mutta täysin vaaraton olento.

— Mitä siellä on? kysyn minä.

— Ojapojat siellä Limpisällä laulelevat, vastaa Juusefiina ja laulaa hurahuttaa äsken eroittamansa laulun säkeet. Tarttuu sitten päättävästi taas oksiin ja latoo ripeästi kantamusta. Me seisomme viileässä hämäräköössä. Takana pitkä havumetsä. Edessä joku syli aukeampaa. Koivuja siellä täällä. Aurinko on aikaa paennut mustansinisen pilven taakse, joka tukevana verhoaa koko läntisen taivaan. Taitaapa tulla kohta sade taas. Ja me kulemme kantamuksinemme niin kiireesti kuin voimme, päästäksemme ajoissa saateen suojaan.

— — —
 "Kuoltuapa korven miehen,
 kasvoi kuusi kukkapäinen
 hänen hautakummullensa,
 oivaksi opastajaksi
 korven muille paimenille."

Tämän värsyn soitinmuodostuma johdattaa mieleeni noin 20 vuotta sitten eletyn päivän.

Ulkona maarianpäiväinen ilma. Aurinko paistaa koko terältään. Sen kirkkautta kaikkialla kimmeltää. Huoneet sitä on tulvillaan. Hangista sitä heijastaa. Ei oikein kärsi katsoa lumelle.

Hannilan Fiija tuo minulle luettavaksi jotain joulu-lehteä (kun tietää, että olen hyvin lukuhaluinen). Ja "Maanmiehen Joulusta" tapaan edellä olevan runopätkän.

Fiiialla on päällä musta reppitakki ja mustapohjainen "veenkiertämällä" rannutettu hame, sekä silmään-sattuvasti prodeerattu esiliina.

Olisi vielä muitakin "kuvia", vaan onhan tässäkin jo lukijoille näytteeksi.

Anna Silvasti.

JOULUAATTONA HALILAN KEUHKO-TAUTIPARANTOLASSA

Viime lukukauden päätyttyä Kuopion kuuromykkäinkoulussa lähdin saattamaan oppilaita Kouvolan kautta Viipuriin ja sieltä vielä edelleen Rajajokea kohti. Talvisen päivän hämähäyryttyä pimeäksi illaksi saavuttiin vihdoon Terijoelle, jossa hyvästelin viimeistä mukanaani olevaa oppilasta, terhakkaa pikku Mirjamia, ja panin hänet yksinään jatkamaan matkaa tuttua tietä kotiinsa Ollilaan.

Vietin sitten parhaani mukaan runsaan tunnin Teriojen asemalla odottaen Rajajoelta saapuvaa junaa. Vihdoin se tuli, astuin jälleen vaunuun ja lähdin siis paluumatkalle.

Mutta en mennyt suoraan Kuopioon takaisin. Olin luvannut käydä tapaamassa omaisiani Halilassa ja siksi poistuin junasta Kanneljärven asemalla. Tilaa-mani auto oli siellä vastassa, ja puolisen tunnin ajon jälkeen se oli kiidättänyt minut perille omaisten luo ja katetun kahvipöydän ääreen. Auton heilahtelu ja palaneen bensiinin tuoksu, jotka tavallisesti fyysilliselle olemukselleni aiheuttavat savolaisittain sanoen "pahan elämän", jättivät tällä kertaa sen tekemättä. Taisi olla elämäni ensimmäinen parin penikulman auto-taival, jonka välttämättömyyksiin ei kuulunut ylen-antaminen.

Olin siis Halilassa. Harva tietänee pelkästä ni-mestä, mikä paikka se on. Lyhyesti sanoen: Halila on Suomen valtion omistama, suuri keuhkotautiparan-tola.

Kuten jo mainitsin, on Halilaan Kanneljärven ase-malta noin parikymmentä kilometriä matkaa. Halil-an parantolan rakensivat jo venäläiset aikoinaan, mutta Tarton rauhan jälkeen, kymmenisen vuotta sit-ten, se joutui Suomelle. Se sijaitsee Uudenkirkon pitä-jässä Viipurin läänissä.

Varsinaiseen Halilaan kuuluu kolme suurta raken-nusta: Vanha-Halila, Uusi-Halila ja Pikku-Halila. Molemmassa ensiksimmäisissä on potilaina aikaihmi-

siä ja Pikku-Halilassa lapsia. Lääkäreitä ja palveluskuntaa varten on useita pienempiä rakennuksia.

Kuten tiedämme, on keuhkotauti Suomenkin kansan pahimpia ja salakavalimpia vihollisia. Monen nuoren elämän se vähitellen surkastaen saattaa ennenaikaiseen hautaan. On laskettu, että keskimäärin yksi ihminen tunnissa kuolee meillä keuhkotautiin. Mutta varsinkin alkuasteellaan keuhkotauti voidaan parantaa. Myös Halilan parantolassa tehdään päivästä päivään uupumatonta työtä keuhkotaudin uhrien hyväksi. Joskin tuoni silloin tällöin sieltä tempaa itselleen saaliin, niin moni potilas palaa myös terveenä takaisin muiden terveiden ihmisten joukkoon.

Jouduin viettämään myös jouluaaton Halilassa. Silloin potilaiden iloksi järjestettiin joulujuhla Uusi-Halilaan. Sen suureen saliin saapuivat kaikki ne potilaat, jotka olivat siksi hyvässä voinnissa, että voivat päivisin olla ylhäällä. Lapsilla oli oma juhlasa Pikku-Halilassa, ja n.s. sänkypotilaat saivat kukin pienen kuusen vuoteensa viereen.

Minäkin pääsin katsomaan juhlaa. Korkeassa salissa oli mahtava, kattoa hipova joulukuusi. Potilaat olivat jo kokoontuneet ja kuusen kynttilät sytytettiin palamaan. Sähkövalot sammutettiin, ja lääkärien ja

hoitajattarien saapuessa vallitsi suuressa huoneessa joulun rauhaisa tunnelma

Parantolan ylilääkäriin istuuduttua pianon ääreen säestämään laulettiin yhteisesti kolme säkeistöä tuosta tutusta, ihanasta jouluvirrestä: "Enkeli taivaan lausui näin —". Sitten salin etualalle astui — kouluneuvos Kyösti Sipilä. Hämmästyin ensin, mutta sitten muistin, että hänelläkin on Halilassa omaisia, joita hän siis oli tullut tapaamaan. Hän piti kauniin, liikuttavan puheen, joka ei jättänyt ketään läsnäolijoista kylmäksi. "Kunnia Jumalalle korkeudessa, maassa rauha, ihmisille hyvä tahto." Näillä sanoilla hän lopetti viittuaan siihen, että Halilan parantola on myös laitos jonka syntysanat rakkaus on lausunut.

Puheen jälkeen laulajatar neiti Elmgren lauloi useita kauniita lauluja isänsä, parantolan ylilääkäriin, säestyksellä. Tähän lyhyt, mutta vaikuttava juhlahetki päättyi. Potilaat hajaantuivat omiin osastoihinsa odottamaan joulupukkia. Me terveet toivoimme heille sydämestämme parantumista tulevaksi jouluksi. Yksi ja toinen heistä ei ehkä kuitenkaan enää näe jouluvalojen syttymistä tässä maailmassa. Mutta he ovat silloin tulleet aivan terveiksi . . .

V. A. L.

Marraskuun iltana

*Mä tässä istun ja muistan teitä
— elon aikoja menneheitä.*

*Muistan muitakin marraskuuta
— aikoja ammoiden jo unohdetuita.*

*Muistan kauniita kuudan-öitä
— kotikoivujen huurrevöitä.*

*Muistan paukkuvat pakkaset
— bankien hohtokukkaset.*

*Muistan kirkkahat kevätaamut
— myöskin syksyjen synkät haamut.*

*Muistan talvet ja muistan kesät
— pikkulintujen pienet pesät.*

*Muistan ollebet ilotkin
— mutt mureheita viel' viljemmin.*

*Muistan aamut ja myöskin illat
— kauas kantavat muiston sillat.*

*Muistan yhtä ja muistan toista
— on ihmismietteissä monenmoista.*

Anna Silvasti.

UUSI MUUTOKIRJA-ASETUS

Tämän vuoden alussa tuli voimaan uusi asetus muuttokirjoista. Se velvoittaa jokaisen pitämään huolen siitä, että hänen kirjansa siirretään siihen seurakuntaan, missä asunto on. Ellei joku kahden kuukauden kuluessa muuttamisensa jälkeen ole huolehtinut muuttokirjastaan, seuraa siitä sakko, minkä suuruus voi korkeimmillaan nousta 50 päiväsakoksi.

Näin ollen on kuuromykille tärkeätä tietää, miten nyt uuden asetuksen mukaan saadaan muuttokirjat seurakunnasta toiseen. Heidän on myös pidettävä huoli kirjoistaan, etteivät joudu sakkoja maksamaan.

Kun muuttaa pois siitä seurakunnasta, missä on kirkonkirjoissa, on mentävä kirkkoherranvirastoon ja tehtävä muuttoilmoitus. Samalla on ilmoitettava se seurakunta, mihin muuton jälkeen jää asumaan, ja asuma- paikka siellä. Silloin on myös maksettava muuttokirjan lunastus ja lähetyskulut. Naimattomalta menee 16 markkaa 50 penniä. Naimisissa oleva, jolla ei ole 15 vuotta täyttäneitä lapsia, maksaa 21 markkaa 50 penniä. Jokaisesta yli 15 vuoden vuoden olevasta lapsesta tulee lisäksi 5 markan maksu.

Myöskin voidaan kääntyä sen seurakunnan kirkkoherranviraston puoleen, minkä alueella uusi asunto on, mutta tulee maksu silloin 11 markkaa 50 penniä suuremmaksi ja asiassa voi helpommin sattua epäselvyyttä ja erehdyksiä.

Kun ottaa jostain kirkkoherranvirastosta muuttoilmoituskaavakkeen, jollaisia saa maksutta, voi sen täyttää ja lähettää myös postissa. Tällainen menettely on yhtä pätevä kuin henkilökohtaisesti suoritettukin, kun mukana seuraa edellä mainittu rahamäärä. Kuitenkin on kuuromykkäin viisainta välttää kirjeellistä muuttokirjan tilaamista, elleivät ole saaneet asiantuntevan henkilön ohjausta tilauskaavakkeen täyttämässä.

Puhe- ja kirjoitustaitoiset kuuromykät sitävastoin kyllä voivat itse hoitaa muuttokirja-asiansa, jos menettelevät ensiksi selostamalla tavalla.

On erittäin tärkeätä, että kaikki, jotka eivät ole aivan varmat siitä, että heidän kirjansa ovat siinä seurakunnassa, missä he nyt asuvat, ottavat selvän asiasta ja toimittavat muuttokirjansa oikeaan paikkaan.

Otto A. Myrskyläinen.

VAKAVIA AJATUKSIA

Usein monissa sanomissa kirjoitetaan, että kommunismia lakaistaan pois maasta. Niin, minun mielestäni se olisi hyvää, kun maailmassa aina kuulee kommunistien ja kuulevien kommunististen joukossa puhut-

tavan ja viittailtavan kauhistuttavia sanoja: Jumalaa ei ole olemassa! Raamattu valhettelee. En anna lasten oppia Jumalasta. Voi kauheata sellaisia ajatuksia! Ajatelkaamme, kuka on luonut taivaan ja maan, kuka on luonut ensimmäiset ihmiset? Kuka antaa sataa vettä että luomakunta kasvaa? Niin totta-kai Herra elää. Häntä me palvelemme ja rukoilemme. Hänellä on kaikki voima taivaassa ja maan päällä. Häneltä me aina saamme, mitä me häneltä anomme, hän aina antaa, mutta kun apu viipyy, täytyy kärsivällisesti odottaa. Hän aina koettelee meidän uskoamme, jos me olemme nöyrät. Usein me teemme syntiä huomaamatta, mutta kun suru ja sairaus lähestyy, silloin huomaamme, että Jumala rangaistaa minua synnin tähden. Raamatussa luetaan: "Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän lähetti oman rakkaan poikansa maailmaan" sovittaaksensa syntejämme. Hän heitti kaikki meidän vääryytemme hänen päällensä ja hän sai kantaa raskasta kuormaa ja sitten kuolla ristinpuulla meidän puolestamme. Jeesus sanoi ristinpuulla: "Se on täytetty!" Siis meidän ja koko maailman synnit on sovitettu yhtenä päivänä Golgatan kalliolla. Taivaan ovi on avattu. Meillä on vapaa pääsy taivaan ihanuuteen. Kiitos Jeesus, että avasit meille taivaan. Toinen tie on kapea, harvat sinne pääsevät ja toinen leveä, paljon sinne menee. Voi kauheata, millainen on tulevaisuus! Raamatussa luetaan myös: joka uskoo Jeesukseen, hän saa ijankaikkisen elämän; joka ei usko, joutuu kadotukseen. Ijankaikkinen elämä on Jumalan lahja Jeesuksessa Kristuksessa. Avatkaamme sydämemme Jeesukselle ja rukoilkaamme, niin hän aina auttaa. Hän on luvannut olla meidän kanssamme joka päivä maailman loppuun asti. Tämän jälkeen pyytäisin toisiakin kuuroja kirjoittamaan Jeesuksesta, sillä hän on kaikkien kallein aarre. *Eräs.*

HUUMORIA

Halonen: Oletko kuullut viimeistä uutista?

Salonen: En.

H.: Nyt äskettäin näytettiin puhefilmi kuuromykille.

S.: Kuuromykille!?

H.: Niin, siinä ei kuulunut yhtään ääntä. Näyttelijät puhuivat sormikieltä.

Kolari: Lausun osanottoni suruusi, kun poikasi on tullut kuuromykkäksi.

Tolari: Niin, ajattelehan, hän, joka osasi puhua neljää eri kieltä.

(Allers Fam. Jorun.)

Hyvää ja siunausrikasta uutta vuotta 1931

työskentelyssä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi yksimielisinä
ja kootuin voimin toivottavat:

Amerikka:

Tyyne Lahti

Alavus:

Aate Marjamaa
Matti Savisaari perheineen

Asikkala:

Sandra Lahnalampi

Haaga:

Ida Tiemunen

Haapamäki:

Aarne Hemmola

Hailuoto:

Fanny Marjaniemi
Sylvi Laurila

Hausjärvi:

Lyydia ja Lauri Vainola

Helsinki:

Sigurd Månsson perheineen
Olga ja Anton Gustafsson
S. Andersson
Aina Blomqvist
Otto Nevalainen
Wera Koroleff
Emil Färdig perheineen
Laura ja Vihtori Nurmo
Emilia From
J. Enroos perheineen
A. Jokelainen perheineen
Väinö Pettersson
A. Joutsen
Elovaara perheineen

Ida Mouton

Jussi Luomajoki
Edit ja Hj. Sandblom
Lilly Nylund
Vilho Salovaara
J. Sedler perheineen
Eino Karilas perheineen
Karl Nordberg
Niilo Mikkola
Aina Lindqvist
Olga Forsten
Naima ja John Friman
Hilda Lehikoinen
Leo, Marina ja Lauri Mikkola
Anna Kaari
Toini ja Väinö Rautamo
Aug. Nyman perheineen
Toivo Lehtonen
F. Schoultz rouvineen
Astrid, Doris ja Georg Örn
Carmen ja Kaarlo Mikkola
Helvi Korhonen
E. ja A. Norstedt
Helmi ja Hugo Nyberg
Sigyn Heikel
Rurik Pitkänen perheineen

Hollola:

Lehtosen sisarukset

Humaljoki:

Ilmari Ratia

Huutokoski:

Anpa Nevalainen

Hyvinkää:

Eemil Kettula

Hämeenkyrö:

Kuuromykkäin Yhdistys
Maria ja Santeri Virtanen
Nestor Vänni

Hämeenlinna:

Miina Mamma
Hannes Ylén perheineen
Eva-Kaisa Nieminen
Ilmari Valtonen
Eva Myllylä
Alma Skytt
Väinö Laakso
Pyymäen tyttäret
Veljekset Kaurela
Kaisu Valtari
Paavo Valtari

Högfors:

Lilli Gustafsson

Iisalmi:

Hanna ja Pauliina Säisä
Liisa Ahonen

Iitti:

Tyyne ja Lennart Mäkelä

Ikaalinen:

Tahto Hirvikoski perheineen
Kalle Hietaniemi
Väinö Löytömäki

Ilmajoki:

Matti Lahti

Inkoo:

Anni Vikström

- Jalasjärvi:
Asser Haapaniemi
- Johannes:
Ragnar Östman
- Joutsa:
Hilma Niinikoski
- Juupajoki:
Hilda Järvinen
Ville Mattila
- Kerava:
Y. Karppinen perheineen
Arthur Karlsson perheineen
Edit Collin
- Kiikka:
Vilho Ritala perheineen
Vilho Kallio
Anna Aro, Alli ja Ilma Suutari
- Kirkkonummi:
Aug. Grönros
- Kodisjoki:
Erik, Martti, Katri, Olga ja Saara
Iso-Ettala
- Kokemäki:
Lauri Viinikka
Vilho Värvi
Anni Sallgén
- Kokkola:
Edith Jakobson
- Konginkangas:
Yrjö Colliander
- Kullaa:
Liisa Anttila
- Kruununkylä:
Maria Kälđ
- Kuopio:
Kuopion Kuuromykkäin yhdistys
Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat
Oskari Hiekkala
Hilda Kauppinen
Anni Häkkinen
- Kuusamo:
Aliina Koskenkorva
- Kuusankoski:
Alma ja Matilda Valtonen
- Kuusjoki:
Augusti Lähdeniitty
Oskari Lähdeniitty
- Käkisalmi
Ida Rehn
- Kälviä:
Tenho Harju
- Lahti:
Lempi Rantala
Olga ja Kustaa Leppänen
Kosti ja Greta Remmi
- Laihia:
Mikko Eskola
Helmi Hakko
Aukusti ja Juho Hakko
- Lapinlahti:
Tekla Väänänen
- Lappträsk:
Toivo Nordström
Anders Nykvist
- Laukaa:
Simo Vuorimies
- Loimaa:
Väinö Suvitie
- Lokalahti:
Martta ja Yrjö
- Loue:
Martti Hedman
- Maaria:
Inkeri Vaara
- Maksamaa:
Elsa ja Ester Nyman
Beata ja Vilhelm Bertils
- Mäntsälä:
Irene ja Yrjö Merivirta
- Mynämäki:
Lauri Raitanen
- Nauvo:
Hulda Svahnström
- Nousiainen:
Lempi Tuomola
- Nurmijärvi:
Vilho Salonen
- Ojajärvi:
Eva Korte
- Oravainen:
Elna Sigfrids
Elna Häggman
- Orimattila:
Eino Maunula perheineen
- Paimio:
Hannes Rautarinta
Emil Nurmi
- Parainen:
Aina Virtanen
Juho Tulinen perheineen
- Parkano:
Martti Nurmimäki
- Petalax:
Signe Lindman
- Perälä:
Inkeri Panula
- Pori:
Ina Nordlund
Signe Holmsten
- Porvoo:
Ellen Carlstedt
Nyman perheineen
Ruonaniemi perheineen
Arne Vilonen
- Raitio perheineen
Wendla Hytönen
Sven Lindholm perheineen
Anna Lindström
Maini Gustavsson
Anni Westerlund
Alice Westerlund
- Pyhtää:
Hanna ja Otto Backman
- Peräseinäjoki:
Elin Ojaniemi
- Raahе:
Anna Wichmann
- Rauma:
Elsa Koivisto
- Reisjärvi:
Fanny Hautala
Kalle Luomanen
- Ruskeala:
Juho Suoninen perheineen
- Ruununkylä:
Maria Kälđ
- Rymättylä:
Olavi Suutarla
Sävele Angervo
- Sairala:
Lempi Tihverä
- Sammaljoki:
Eerikki Kuutti perheineen
Suoma Kuutti
Oskar Louutu
- Sipoo:
Alfred Söderholm
- Snappertuna:
Valborg Lundqvist
Greta Lundqvist
- Somero:
Manda Rantanen
Aili Fältgrén
- Sortavala:
Antti ja Maria Laukkanen
- Sulkava:
Oskari Kämäräinen
Anna Pärnänen
- Taalintehdas:
Edla Sjöblom
- Tainionkoski:
Helli Pietarinen
- Tammisaari:
Mili ja Valter Forsius
- Tampere:
Tekla Heikkilä
Saima Lehtonen
Eva Halme
Siiri Talvia
Martta ja Matti Katainen
Miina Carlstedt perheineen
Ahti Ahonen perheineen

Aug Helminen perheineen
K. V. Kinon perheineen
Laina ja Kauko Itänen

Turku:

Anna Nyström
Naema Helsingius
E. Savisaari perheineen
Ida ja Juho Haapali
Wilhelmiina Kyllönen
Ida Kylänpää
Eva Varesmaa
Hulda ja Ester Ylen

Urjala:

Hulda Rauhala

Uusikylä:

Antti Ojala

Vaasa:

Anna Brännfors
Ester, Olavi, Maria ja Nikolai
Söyring
Lisa ja Anders Håkans
Selma Norrholm
Carl Eric Martola
Helny ja Frans Thesslöf
August Nordberg
Lempi Vataja
Martta Lyytinen
Fridolf Liljeqvist
Elma Niemi
Ilo Kangasniemi
Elli Ruuska

Vesilahti:

Tilda Vassi

Vihti:

Mimmi Vikström
Tyyne, Mauno ja Urpo Nyholm

Viipuri:

"Viipurin neitsyt"
Past. Otto Myyryläinen perheineen
Puolakan perhe
Pykäläisen perhe
Arvi ja Henri Tolpo
Taavetti Auvinen
Onni Hyttinen
Maria Nenonen
Elviira Ampuja
Helmi Kaski

Vähä-Rauma:

Sulo Laitisen perhe

Urheiluosasto

KILPAILUKUTSU

Meillä on täten kunnia kutsua kaikkia KUL:oon kuuluvia seuroja ja yksityisiä jäseniä osallistumaan

KUL:n vuoden 1931 hiihtomestaruuskilpailuihin,

jotka järjestämme asianomaisella luvalla Hämeenlinnassa tulevan helmikuun 28 ja maaliskuun 1 päivinä. Kilpailuohjelma on seuraava:

Lauvantaina 28 p. klo 16 seurainvälinen 10 km. joukkuehiihto sekä 10 km. ikämiesten hiihtomestaruuskilpailu 35 vuotta täyttäneille.

Sunnuntaina 1 p:nä klo 10 20 km. yleinen hiihtomestaruuskilpailu, alle 35 vuotisten 10 km. hiihtomestaruuskilpailu sekä naisten 3 km. hiihtomestaruuskilpailu. Rata on kaikissa murtomaata.

Ilmoitukset osanotosta on lähetettävä viimeistään helmikuun 21 päivään mennessä osoitteella: Hannes Ylén, Hämeenlinna, Hätilä, ja on ilmoittautumista ehdottomasti seurattava 20 mk. joukkueelta, 10 mk. mieskilpailijalta ja 5 mk. naiselta. Jälki-ilmoituksista kaksinkertainen maksu.

Kilpailijoille varataan vapaa asunto kahdeksi vuorokaudeksi jossakin hotellissa.

KUL:n mestaruusmitalit ja I—III palkintoina kunniakirjat jaetaan 3, 10 ja 20 km. kilpailuissa ja joukkuekilpailuissa KUL:n kiertopalkinto seuroille ja toimeenpanevan seuran puolesta kahden parhaan joukkueen miehistölle kunniakirjat.

Muuta virallista kutsua ei lähetetä seuroille. 50 %:n rautatiealennus pyydetään.

Toivoen runsasta osanottoa, merkitsemme urheilutervehdyksin:

HÄMEENLINNAN KUUROMYKKÄ-URHEILIJAT

Lauri Vainola,
puheenjohtaja.

Hannes Ylén,
sihteeri.

RAHAINKERÄYS

k.m. olympialaismatkaa varten

Luettelemme tässä alempana niiden henkilöiden nimet, jotka tähän saakka ovat lähettäneet listansa perille siinä järjestyksessä kuin listat ovat palanneet sekä kerääntyneet rahamäärät.

Rva Lahja Ålander, Jyväskylä	Smk. 249:—
Hra L. Mikkola, Helsinki	„ 355:—
Hra V. Nurmo	„	„ 40:—
Hra Y. Tähtinen,	„	„ 10:—
Nti Elin Kuukkanen, Aura	„ 148:—

Varojen keräyksen tehostamiseksi Nürnbergin olympialaismatkaa varten on päätetty enimmäns keräneille antaa seuraavat palkinnot: I palk. 300 mk., II palk. 200 mk., III palk. 100 mk. Kilpailussa huomioon otetaan vain yli 1,000 markan nousevat keräyssummat. Kilpailuaika jatkuu koko sen ajan, minkä kuluessa keräyksen toimeenpanoon on lupa saatu, eli syyskuun 1 päivään 1931. Koska matkaan on enää vain puoli vuotta jäljellä, toivotaan arv. varojen kerääjän toimivan ahkerasti, että saataisiin mahdollisimman paljon käyttövaroja matkakustannuksiin. Samalla kiitämme niitä, jotka tähän mennessä ovat keräyksensä tilittäneet.

Liittoballitus.

KUL:n LIITTONEUVOSTON KOKOUS

pidettiin Helsingin Kuuromykkäin Yhdistyksen huoneustossa loppiaisaattona tammikuun 5 p:nä, alkaen klo 14 yhteisellä kahvihetkellä. Senjälkeen puheenjohtaja hra E. Karilas avasi kokouksen, todeten sen laillisessa järjestyksessä kokoonkutsutuksi ja niinollen päätösvaltaiseksi. Saapuvilla havaittiin olevan liittohallitus kokonaisuudessaan ja edustajina: Helsingistä Hj. Sandblom, Turusta B. Kaski, Kotkasta E. Mattila, Jyväskylästä N. Toikkanen, Tampereelta K. Koskela ja Hämeenlinnasta H. Ylén. Sitäpaitsi oli sivullisina asioita seuraamassa hrat U. Lehtimäki ja M. Mikkolainen, edellinen erään jättämänsä ehdotuksen alustajana.

Luettiin 19/3-30 Helsingissä pidetyn liittoneuvoston kokouksen pöytäkirja, mikä hyväksyttiin.

Samoin hyväksyttiin Lahdessa pidetyissä liiton rata- ja kenttärheilumestaruuskilpailuissa saavutettuina ennätyksinä 100 m:llä 11,9 Katais-Matin nimiin ja kiekossa 35,30 V. Kaurelan nimiin. Kyllähän tässä aluksi Luomajoen Jussi tekeytyi hyvin arvostelevaiseksi 100 m:n ennätykseen nähden, katsoen, etteivät palkintotuomareina toimineet upseerit ja SVUL:n johtohenkilöt olleet päteviä tehtäviinsä, mutta puheenjohtaja huomautti kyseellisten palkintotuomareitten omaavan aivan riittävän suuren kokemuksen ja sääntöjen tuntemuksen, joten heidän tuomioonsa voidaan luottaa. Ja hra Kaski taas katsoi, että kun kerran ennätys on paikan päällä hyväksytty, on turhaa siitä ruveta kiistelemään, sillä näin pitkän ajan kuluttua ei kukaan voi varmuudella muistaa, oliko sillä hetkellä tuuli vai tyyni. Ja niin ennätykset hyväksyttiin. Päätettiin lisäksi uusien ennätysten saaneille antaa erikoinen "mestaruuskunniakirja".

Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijain puolesta hra Hannes Ylén kutsui kaikkia osallistumaan seuransa järjestämiin mestaruuskilpailuihin hiihdossa helmik. 28 ja maalisk. 1 päivinä, kuten muuten toisessa paikassa olevasta kilpailukutsusta lähemmin selvenee. Kenties hiihtäjiä ihmetyttää se, että ilmoitetaan jaettavan palkintoina kunniakirjoja ja vain mestaruuksien voittajille annetaan mestaruusmitalit. Tähän askeleeseen oli liitto suorastaan pakoitettu, sillä raha-asiat olivat varsin huonolla kannalla, kun esim. Lahden mestaruuskilpailut tuottivat suoranaista tappiota toistatuhatta markkaa, puhumattakaan useista liiton alaisista seuroista, joiden varat kaikki ovat menneet palkintojen hankkimiseen. Toivottavasti tämä liiton antama esimerkki avaa tien kehitykseen parempaan suuntaan, sillä kilpaurheilunkaan tarkoituksena

ei sovi pitää palkintojen "metsästämistä", vaan niiden tulee olla yksinomaan näkyviä todisteita harjoituksen avulla saavutetusta kunnosta, joita voi kernaasti muillekin näyttää. Ja tämän vaatimuksen kunniakirjat täyttävätkin erinomaisesti — niihin kun voidaan merkitä urheilulajit, aika, paikka ja tulokset, ja asianomainen voi vuosienkin kuluttua vertailla kunniakirjoistaan kehitystensä paremmin kuin kylmistä metalliesineistä. Ei ole oikeata urheilumieltä sillä, joka lopettaa kilpailemisensa senvuoksi, että kunniakirjat tulevat olemaan palkintoina näissä kilpailuissa.

Hiihtäjille, joilla on nopeutta, mutta ei kestävyyttä 20 km matkalle, perustettiin uusi mestaruusluokka, 10 km mestaruushiihto, johon saavat ottaa osaa kaikki alle 35-vuotiaat hiihtäjät. Tämän ehdotuksen teki hra U. Lehtimäki, joka on useana vuonna voittanut 20 km mestaruuden. Hänen maineensa ei tarvitse peloittaa miehiä yrittämästä 10 km:llä, sillä ei ole sanottu, että hän voisi hiihtää 10 km yhtä nopeasti kuin joku toinen, vaikka kestävyydellään vie voiton 20:llä. Hämeenlinnassa sopii koettaa, missä määrin tässä arvelussani on perää.

Puoli vuotta on aikaa Nürnbergin olympialaisiin. Varoja tarvitaan! Kehoitetaan lukemaan toisessa paikassa olevan liittohallituksen tiedonannon palkintokilpailusta Nürnbergin matkan hyväksi. Kyllä siinä markka ja toinen tarvitaan, sillä matkakustannukset miestä kohden tekevät pyöreän luvun 2,000 markkaa, mihin on lisättävä vielä ruoka- y. m. menoiksi n. 500 markkaa, siis 2,500 markkaa vähintäänkin jokaiselle.

Nürnbergin kisojen vuoksi päätettiin pyytää Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijoita järjestämään ensikesäiset liiton rata- ja kenttärheilumestaruuskilpailut Hämeenlinnassa, koska sinne on etelän urheilijain helpointa kokoontua, ja sieltä on valituilla edustajilla lyhin matka Helsinkiin ja Saksaan. Mahdollisen esteen sattuessa saavat ne järjestääkseen Kuopion Kuuromykkä-Urheilijat, jotka niitä olivat pyytäneet 20-vuotisjuhlansa yhteyteen.

Hra Hj. Sandblom esitti 200 m juoksun korvattavaksi joko kolmiloikalla tai 110 m aitajuoksulla, mutta koska ei tähän asti sanotuissa lajeissa ole ollut juuri ketään harjoittajia, eikä kolmiloikka kuulu mihinkään kilpailuohjelmaan kansainvälisissä, ei esitys antanut aihetta mihinkään muutoksiin. Hra Kaski taas toivoi, että liittohallitus tekisi yhteenvedon kaikista päätetyistä ja voimassaolevista säännöistä ja määräyksistä, saattaakseen ne seurojen toimihenkilöiden tietoon ja noudatettavaksi.

Päätettiin perustaa "Hiljainen urheilija"-niminen lehti liiton äänenkannattajaksi. Uusi lehti tulisi olemaan 4-sivuinen, kuukausittain ilmestyvä. Hinta 20 markkaa vuodelta.

On vaikea ymmärtää tämän päätöksen syitä ja vaihteita, sillä onhan meillä kuuroilla oma äänenkannattaja, K.m. lehti, joka tahtoo koota kaikki Suomen kuurot yhteistä päämäärää yksimielisinä ja yksin voimin saavuttamaan ja edistää kaikkia heidän hyviä harrastuksiaan, myöskin urheilua, jolle lehti on aina ollut valmis myöntämään tarpeellista lisätulaa, milloin kirjoituksia on tullut runsaammin. Eikä tämä ole tullut tähän saakka ja tuskin vastedeskään maksamaan KUL:lle mitään. Siksi on vaikea ymmärtää miksi yhtäällä pyritään palkinto- y. m. menojen supistamiseen, ja toisaalla sidotaan liiton varoja yli 7,000 markkaa sellaiseen tarkoitukseen, minkä tarpeellisuus on kyseenalainen ja missä varojen menetyks on hyvin todennäköinen, huomioonottaen urheilua harrastavien k.m.:ien vähälukuisuus, lehden tilaushinnan kalleus ja vallitseva huono aika, työttömyys y. m. seikat. Kyllä tässäkin olisi ollut hyvä ajatella sananlaskua "parempi pyy kädessä kuin kaksi oksalla" ja toimia sen mukaan. *R. Pitkänen.*

KUULUMISIA KALLAVEDEN KAUPUNGI- PUNGISTA, PUJON JA VÄINÖLÄN VÄLISTÄ

(Tilanpuutteessa viivästynyt.)

Marraskuun 2 päivänä vietimme me Kuopion kuuromykkäin yhdistyksen jäsenet vähäistä iltamaa. Yleisöä oli siksi runsaasti, että kaikki istuimet täyttyivät ja olihan tietysti maalais-serkurkin saapuneet viettämään köyriään. Juhlasali oli Savon väreän kaunistettu ja salin vieressä komeili Suomen sinivalkoiset värit, houkutellessa yleisöä nauttimaan makeata kahvia, jota viehkeit neitosemme hymyillen tarjoilivat. Mieliala oli hilpeätä ja vapaan reipasta.

Ohjelmasta mainittakoon ensiksi johtaja Kahman kehitys tulla seuraavana iltana jatkokursseille (tästä lähemmin lehden seuraavassa numerossa). Sitten A. V. Hartikainen lausui vieraat tervetulleiksi ja Helga Hartikainen lausui syksyisen runon. Opettaja O. Hiekkala selvitti hieman valtiollisia asioita, joka oli hyödyksi kuuromykille. Heillähän on niin vähäinen käsitys tämän maailman menoista, saatikka sitten valtioasioista ja politiikasta. Kun oli valiajalla juotu lämmin kahvi, saatettiin taas virkistyneinä istua paikoilleen ja ottaa vastaan opettaja Lehvän kuvaus ja selostus Suomen heimosuvusta Unkarista. Mielenkiintoista oli tietysti saada tietoja suloisesta Suomen suvusta. Esirippu halkesi senjälkeen ja paljasti katsojille Savolaisen salomaan pirtin ja pirtissä Naskali-poika (hra Martti Pirkänen) suutaromassa, innokkaastipa pikilanka lenteli ja pirtin nurkassa ärhenteli rukiin ääressä äkänen Kaisa-Maija-muori (neiti Milja Kolari) torailen tuolle poika-rukalle. Tulipa katso-

jille suuret silmät, kun puujalkainen suutarimestari (hra A. V. Hartikainen) kompuroi pirttiin laulellen muinaisia sotilaslaulujaan ja tulihan siihen vielä joku Manta Kyhmyrä (neiti Lempi Kemppi) ja alkoi tiuskia, että eikös vaan Kaisa-Maija ole ottanut minun kultaan suutarimestaria puujalka Jurosta. Kaiken lopuksi sai eräs ajomies Kaakki (hra J. Väisänen) ja kaikki muut paitsi Kaisa-Maija, käskyn marssia ulos viiden hirren kohdalla niin pitkälle kuin tietä riitti. Tämän näytöksen nimi oli "Ryssä" ja oli se siksi pitkä, että sen esitys vaati kokonaisen tunnin pitäen katsojat vuoroin jännityksessä ja toisin vuoroin saimme nauraa sairait sydämet terveiksi. Tämä oli ensi kerta, kun uskallettiin ottaa niin pitkä kappale ja vaikka osa näyttelijöistä oli ensikertalaisia, sujui se vauhdikkaan reippaasti ja pontevasti. Voinpa hieman kehahtaa ja lyödä veikkaa sen kappaleen oivallisuudesta. Kappaleen jälkeen viehättävä hollantilaispari esitti katsojille siron Hollannin polkan. Ai, ai, miten ne jalat kopisivat. Ja niin oli kahvipannun tyhjennysaika ja sitten leikki, joten näette, että iltamamme onnistui yli odotusten. *Helga.*

KIRJE VIIPURISTA

Terveisiä täältä päin. Tää Viipuri on kelpo kaupunki, Karjalan pääkaupunki, Suomen lukko, y. m. Meidän Karjalan vaakunassamme on kaksi miekkaa vastakkain ja me voimme lyödä rintoihimme ja sanoa, että "me oomme Suomen vartijat." Ja muulle Suomelle me sanomme: "ollos huoleton, poikas valveill' on". Mutta jos Viipuri sortuu, niin silloin muu Suomi auttakoon itseään miten parhaiten taitaa. Muistakaa siis, kuinka tärkeä kapistus tää meidän rakas Viipurimme on.

Jos tässä vielä kirjoittaisin itsestäni. Olen koettanut seurata periaatetta "tunne itsesi", ja en luule minusta osaavan kirjoittaa muitten kuin minun. En luule sillä toisten varpaille astuvani, sillä onhan kirjoitustaito jo siksi kehittynyt, että itsestään jo voipi kirjoittaa vaikka kuka. Potrettiani en voi tähän lehteen lähettää, vaikka olen ollutkin valokuvausamatööri enemmän kuin 25 vuotta, enkä ole sillä työllä tienannut penniäkään, olen vaan tehnyt hyviä ja huonoja kuvia, niin en löydä niitten joukosta yhtään, joka olisi minun näköinen. Tammik. 12 p. on minulla 40-vuotinen riemujuhla, silloin ensi kerran isävainajani hommasi minut konehtaaseen sorvin ääreen rautasorvarin oppiin. Valitettavasti puuttuu tilastoa, kuinka monta ruuvia, mutteria, rengasta, silinteriä, mäntää, akselia, veiviä y.m.s. pyöreeä olen tehnyt. Olin silloin 14-vuotias. Vanhaksi kai jo alkaa mies tulla. Olen kyllä koettanut nuorentaa itseäni, vaan — — — "Ei ole ajat niinkuin oli ennen." Vanhaksi jo tää lehtemmekin käypi. Onhan tällä jo 36:s vuosikerta. Muistelen mennyttä aikaa, kun ei sitä vielä ollut. Ja kun kuurot olivat koulunsa käyneet, kirjoittelivat paljon opettajilleen, eikä ne opettajat aina ennättäneet heille kirjoittaa ja 20 pennin postimerkki, sekin oli siihen aikaan suuri raha. Niin ne rakkaat opettajat keksivät keinon. Perustivat tään lehden, joka säännöllisesti on kuljettanut terveisiään. 1:n vuosikerta tätä lehtä on minulla vielä tallessa, samoin 1:n Albert Tallrothin toimittama "Kuuromykkäin joululehti". Toiset ovat välillä hävinneet. Tarpeellinen tää on ollut.

Asuin 27 vuotta takaperin Mikkelissä. Kävin useasti opettaja Reposen luona, joka nuorena kuoli. Hän valitti, kuinka on vaikeaa saada lehteen kirjoituksia. Hänelle minä annoin sen neuvon, että heittäisi koko homman. Hän vastasi: "vaikeaa on sekin, kun kuurot sitä mielellään vastaanottavat ja lukevat, niin täytyy tehdä, vaikkei se tuota mitään rahallista hyötyä". Hän oli henkevä mies. Ja "hyvät aikaiseen tästä maailmasta pois temmataan", sanoo raamattu. Kunnia hänen muistolleen. *Aleks. Puolakka.*

Kirjallisuutta

GUMMERUKSEN KIRJAUUTUUKSIA

KAKSI ISÄNMAALLISTA MERKKITEOSTA.

Aarne Mustasalo: KUN ITÄMYRSKY VINKUI. Romaani vapaustaistelujen ajoilta.

"Kun itämyrsky vinkui" on isänmaallinen romaani ja tekijä — "Jääkärimarssin" runoilija — haluaa siinä osoittaa, minkä arvoisen uhrin Suomen nuoriso kantoi isänmaalleen jääkäriilikkeessä ja vapaussodassa sekä sen jälkeen Suur-Suomelle Virossa, Aunuksessa, Inkerissä ja Karjalassa. Tämä teos luo ensi kerran kirjallisen kokonaiskuvan suuresta historiallisesta käännekaudesta, jota kansamme eli vapaussodan aikoina ja sen jälkeisinä vuosina. Ja tämä kuva on suurpiirteisyydessään syyttävä, kohottava ja velvoittava. Teoksessa esitellään ajan suuret tapaukset erään ylioppilasryhmän vaiheissa. Niinkuin ylioppilaat niin yleisesti, joutui kirjan sankareitakin mukaan kaikille vapaustaistelujen rintamille, ja vaikuttavasti tekijä osoittaa, kuinka puhdasta, korkeaa ja pyhää oli se isänmaallinen innostus ja uhrimieli, joka ohjasi silloisen nuorisomme askeleet taisteluihin ja kuolemaan.

"Kun itämyrsky vinkui" on erikoisesti tämän isänmaallisen nousuajan kirja. — Hinta 35:—, sid. 45:—. Kustantaja K. J. Gummerus Oy.

Arvid Kaján: LAPUAN NOUSU. Kuvaus kansanliikkeen tähänastisista vaiheista.

Tämän kirjan tekijä, toimittaja Kaján, on Lapualta käsin alunperin seurannut Lapuanliikkeen vaiheita ja kehitystä. Ryhdyttyään kuvaustaan laatimaan hän sai pitkin matkaa liikkeen johtajilta suoranaisia ensi käden tietoja, ja niin on teoksesta tullut ensimmäinen täysin pätevä kansanliikkeen kuvaus.

Teos esittelee ne suomalaisen kansanluonteen ominaisuudet, joihin Lapuan nousu perustuu: ikivanhan vapaudenrakkauden ja järkkymättömän kunnioituksen isiltä perittyä uskonnollisuutta kohtaan. Aste asteelta seuraamme jännittävään kuvausta, alkaen punapaitojen riisumismelskeistä Lapualla ja kirjapainon hävityksestä siihen liittyvine jälkinäytöksineen, Lapuan neljästä suuresta kokouksesta, uhoittamattomasta uljaasta talonpoikaismarssista aina eduskuntavaaleihin ja kyyditsijään viranomaisille ilmoittautumiseen saakka.

40 hienoa kuvaa kohottaa kirjan vaikutusta ja arvoa. — Hinta 30:—, sid. 40:—. Kustantaja K. J. Gummerus Oy.

HAUSKA PARODIAKOKOELMA.

Heikki Asunta: VIHIERÄ OKSA. Tässä iloisessa kirjassa, joka sisältää sekä suoranaista että runoa, on tekijä — joka sivumennen sanoen sai valtion palkinnon viimejouluisella runoteoksellaan "Mustaa ja kultaa" — pukuun hänelle ominaisen kirpeän satiirin hauskoihin käänteisiin ja sukkeluuksiin. Kaikkien huumorin ystävien kirja. — Hinta 15:—. Kustantaja K. J. Gummerus Oy.

HELMI PEKKOLAN UUSI ROMAANI.

Helmi Pekkola: KOLMANTEEN JA NELJÄNTEEN POLVEEN. Suositun kirjailijatar julkaisee tässä lavean kan-

sanelämäkuvauksen Etelä-Suomesta. Aiheena on erästä talonpoikaisperhettä vainoava epäonnistuminen kaikissa yrityksissä, joka lopulta johtaa vanhan kotitilan menetykseen. Romanttista jännitystä luo kuvaukseen tilalta häädetyn vanhan naisen kirous, joka ilmestyksen muodossa näyttää uusiintuvan joka kerta kun joku uusi onnettomuus perhettä kohtaa. — Hinta 30:—, sid. 40:—. Kustantaja K. J. Gummerus Oy.

UUSI HARTAUSKIRJA.

Eeli Jokinen: SÄRKYNELLE SYDÄMILLE. Eeli Jokisen aikaisemmat hartauskirjat "Armahtajan edessä" ja "Kilvoituksen tiellä" ovat saaneet harvinaisen suuren levikin — edellisestä on ilmestynyt kaksi painosta. Uudessa teoksessaan hän puhuu lämpimästi ja samalla voimakkaasti "särkyneille sydämillä" herätyksen ja lohdun sanoja. Kirja kuuluu niihin, joihin kristikansa mielihalulla syvenny. — Hinta 15:—, sid. 25:—. Kustantaja K. J. Gummerus Oy.

UUSI PAINOS.

Ilmari Räsänen LYHYT KAUNOLUVUN OPAS on ilmestynyt uutena painoksena (= 4:s p.) nimellä KAUNOLUVUN OPAS. — Hinta 25:—. Kustantaja K. J. Gummerus Oy.

Tietoja kotimaasta

Eelin ja Eemil Raitio

HOPEAHÄITÄÄN viettivät Porvoossa viime joulun aikaan jalkineyöntekijä *Eemil Raitio* ja vaimonsa *Eelin*, o. s. *Vegelius*. He saivat runsaasti onnitteluja kuuroilta ystäviltaan Porvoossa ja lahjoittivat merkkipäivänsä muistoksi Ävikin vanhainkodin vesijohdon rahastoon 400 mk, josta lahjasta heitä kiitämme toivottaen runsasta onnea tuleville vuosille.

TÄYTTÄESSÄÄN 50 VUOTTA marraskuun 25 p:nä sai Pietarsaaren k.m. koulun johtajatar, rouva *Ester Ståde* paljon onnitteluja ja lahjoja. Kuvamme toisessa paikassa lehteä esittää rouva *Ståde* syntymäpäivänään kukkien ympäröimänä. Pietarsaaren k.m. yhdistys, jonka sihteeri rouva *Ståde* on, lahjoitti hänelle pöytäkellon sekä kaikki tähän asti painetut ruotsinkieliset "Kuuromyökkäin joululehdet" kansiin nahkakansin sidottuina. Sitomistyön on suorittanut *Vetzellin* kirjansitomo Helsingissä.

70 VUOTTA täytti tammikuun 7 p:nä leskirouva *Olga Sederström*, o. s. *Lindell*, Nauvossa.

70 VUOTTA täytti tammikuun 11 p:nä kuuro jalkineyöntekijä *Frans Axelson* Vihdissä.

VIITASAARELLA vihittiin avioliittoon viime joulukuun 14 p:nä neiti *Elin Elisabeth Stenroos* Tuusulasta ja rakentaja *Matti Hämäläinen* Viitasaareltä. Vihkimisen toimitti rovasti Jaakkola.

RUOTSALAISIA VIERAITA VAASASSA. Viime elokuun 10 p:nä saapuivat laivalla Ruotsin puolelta Uumajan kaupungista 5 ruotsalaista kuroo Vaasan kaupungin satamaan. Muutamit Vaasan kuurot olivat saapuneet heitä vastaanottamaan ja olikin vastaanotto sydämellinen. Sata-masta käveltiin jalkaisin Vaasan Palosaarelle ja ohimenne-sä pistäydettiin Anders Häkansin harjasitomia katso-maan. Myöhemmin aamupäivällä tehtiin yhteinen moot-toriretki Vaskiluodolle. Retkeilijöitä oli kaikkiaan 31. Perillä keskusteltiin, tutustuttiin ja juotiin kahvia. Eräs vieraista piti siellä myös 3 puhetta. Ensimmäisessä puheessaan hän kuvailli ruotsalaisten matkaa laivalla Uumajasta Vaasaan. Toisessa puheessaan ylisteli hän Vaasan kaupun-gin kauneutta. Kolmannessa puheessaan hän kertoi Uu-majan kuurojen toimentulosta ja harrastuksista. Sitten huviretken johtaja kiitti vaasalaisten puolesta puhujaa. Lopuksi leikittiin hauskoja seuraleikkejä. Kaupunkiin pal-lattua hajaantuivat vieraat katselemaan Vaasan kaupunkia ja sen nähtävyyksiä. Ja yöllä klo 23,30 matkustivat he laivalla takaisin kotiansa.

Elokuun 24 p:nä tuli taas uusi joukkue kuroja vie-raita Uumajasta. Heitä oli vain 3. Ohjelma oli jokseen-kin sama kuin ensimmäistenkin kuurojen vieraillessa. Täi-si moottorivene vei vieraat ja Vaasan kuurot huviretkelle merelle, josta palatessa laskettiin maihin ja mentiin kah-vilaa virvokkeita nauttimaan. Ilma oli mitä ihanin. Vaas-n kaupunkia katseltiin ja hauskaa oli. Toivottavasti näitten vierailujen kautta ystäväallinen suhde Ruotsin ja Suomen kuurojen kesken lujittuu.

RIIHIMÄEN kuuromykkäinyhdistyksen esitelmäpäivät pi-dettiin loppiaisenä, tammik. 5 ja 6 p:nä Pohjoisella kou-lulla. Noin 30 k.m. oli saapunut näille "päiville". Maa-nantaina 5 p:nä aloitti esitelmäpäivät puheenjohtaja L. Vai-nola lausuen kaikki saapuvilla olijat tervetulleiksi. Senjäl-keen hän esitelmöi aiheesta "Suomen suvun alkukoti", joka oli mielenkiintoista seurata. Hänen jälkeen astui puhuja-lavalle rovasti H. Nyberg kertoen eri kansojen historiasta, puheenjohtaja piti kauniin joulupuheen, jonka jälkeen opet-taja U. Kierimo piti esitelmän erilaisista lampuista rovasti Nybergin tulkitsemana. Lyhyen välilajan jälkeen avautuivat esiriput ja alkoi pieni huvinäytelmä "Isäntä ja emäntä" nimeltään. Se näyteltiin hyvin. Kappaleen jälkeen leikit-tiin erilaisia hauskoja leikkejä ja jaettiin huvipostia. Niin kului aika aina pikkurunneille asti.

Tiistaina 6 p:nä opettaja Kierimo puhui säästämisestä. Se olikin oikein hyvä ja opettavainen esitelmä kaikille. Sit-en seurasi rovasti Nybergin hyvin kaunis hartauspuhe. Tä-män jälkeen hra L. Vainola esitelmöi suomalaisen saunan historiaa. Viimeiseksi kertoi rovasti Nyberg ihmiskunnan hyväntekijästä Florence Nightingallista. Se oli hyvin kaunis kuvauksena, joka uhrasi kaikkensa auttaaksensa kaikkia köyhiä ja sairaita. Lopuksi oli vapaata keskustelua, jonka jälkeen tyytyväisinä näkeminsä osanottajat hajaantuivat kin kotipaikalleen.

LAHDEN KUROMYKKÄINYHDISTYS vietti rattois-n joulujuhlan Lahdessa Seurojen kotitalolla joulukuun 27 p:nä. Juhla olikin onnistunut kaikin puolin hyvin. Runsaasti kuuromykkiä kuin myös kuuromykkäin pappi past. H. Nyberg oli juhlaan saapunut ja rattoissa, tunnel-mallinen mieliala vallitsi keskuudessamme. Huolimatta kylmästä säästä saapui juhlan viettoon useita kuuromykkiä pitkiensä matkojen takaa.

Kuusenkynttilän valon säteillessä aloitti juhlan väliaikai-sen toimikunnan puheenjohtaja hra K. Mäkelä, lausuen kaikki läsnäolijat tervetulleiksi juhlaan. Sen jälkeen ro-vasti Huugo Nyberg piti hauskan, opettavaisen ja vaikut-tavan puheen, joka antoi paljon ajattelemisen aihetta. Haus-koja kertomuksia esitivät hrat K. Mäkelä, K. Remmi ja rva G. Remmi. Oli myös hauska nähtävyy-snäytelmäkap-paleessa, jossa kolme k.m., nim. rva G. Remmi ja hrat K. Mäkelä ja K. Remmi esiintyivät. Lopuksi näytelmä-kappale ikuisetettiin valokuvamalla. Sitäpaitsi oli ohjel-massa myös muuta hauskaa. Juhlassa oli myös virkistyk-seksi tarjolla kahvia pullineen. Siinä rattoisissa joulu-

juhlassa aika kului erittäin hauskesti ja nopeasti illasta yöhön saakka. Kaikki olivat hyvin iloisia ja virkeitä ja silmät loistivat kirkkaina kuin kuusen kynttilät valo levi-tellessään. Lopuksi oli leikki, jossa aika myös sujui erit-täin rattoisasti. Virkistynein ja ilomielin tämä hauska vuo-den suurin kristikunnan juhlan vietto lopetettiin, mut-ta toivon, että joulun Jumalan Pojan, Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhla säilyy meidän kuuromykkien mielessä elä-mämme loppuun asti. *Lempi Rantala.*

HÄMEENLINNA. Kolmantena adventtisunnuntaina jou-luk. 14 p:nä vietti Hämeenlinnan kuuromykkäin yhdistys hauskan pikkujoulujuhlansa. Jäseniä ystävineen oli saapu-nut lähes puoleen sataan nouseva joukko. Ensін oli rovasti Nybergin pitämä voimakas hartaushetki. Sitten seurasi puheenjohtajan tervehdyspuhe ja joululaulu, Joululegenda-kertomus sihteeriltä. Pieni tonttu, Jukka Ylén, esitti viit-tomalla pienen tonttu-laulun ja jakoi tonttulan punaisia omenia ja karamelleja kaikille.

Näytelmäkappale "Majakka ja Perävaunu valokuvaajina" sai myrskyisän suosion. Kilvan sille naurettiin sydämen pohjasta. Hämeenlinnan kuuromykkäin yhdistystä onkin runsaasti onnellistettu miehillä pitkällä jos pätkilläkin. Tulisi heistä ainakin puoli tusinaa Majakoita ja Perävau-nuja.

Pilakuva "Maalainen ensi kerran kaupungissa" parturissa sai seinätkin naurusta kaikumaan. Vihdoin saapui joulu-pukki ja tuomisia hänellä oli, sen saatte uskoa, 3 suurta koria kukkuroillaan lahjoja, joista jokaiselle maalaiskerkulekin riitti. Kustannusliike Arvi A. Karisto oli tänäkin jouluna muistanut jalomielisesti yhdistyksen joulujuhlaa runsaalla joulukirjallisuudella. Kahvia, joulupiirakoita y.m. oli tarjolla runsaasti. Lopuksi oli huvipostia ja karkeloa. Lämmin, kodikas joulutunnelma vallitsi juhlassa ja jokainen tunsi itsensä kotiutuneeksi. Kuulevat ystävätkin vakuutti-ivat, ettei heillä milloinkaan kuulevien juhlassa ole ollut sellaista lämmintä, kodikasta joulutunnelmaa kuin tässä hil-jaisen maailman lasten juhlassa oli. Sanoivat vallan sydä-mensäkin hukanneen meille.

SHAKKIKILPAILUT TURUSSA. Viime aikoina on shakkiotteluja järjestetty Turussa lukuisemmin ja onkin har-rastus niihin kasvanut kasvamisestaan. Sentähden on shakki-seuran johtokunta katsonut parhaaksi järjestää kiertopalkin-non paikkakunnalle shakin peluussa. Viime syksyn puoli-välissä alkoivat ensimmäiset ottelut ja päättyi kilpailu jouluk. 28 p:nä. Osanottajia oli ilmoittautunut 12 ja palkintotu-marina kilpailussa toimi hra B. Kaski. Järjestys kilpailussa tuli seuraavaksi: 1) Paavo Keto 20½ voit. 1 häviö; 2) Vihtori Kallio 18½ voit. 3 häv.; 3) Lauri Vigren 17½ voit. 4 häv.; 4) Harald Hytönen 16 voit. 6 häv.; 5) Arttur Höckert 13 voit. 8 häv.; 6) Armas Vilkki 12½ voit. 9 häv.; 7) Valter Höckert 10 voit. 12 häv.; 8) J. Lehtimäki 8 voit. 13 häv.; 9) Heikki Rantanen 7 voit. 15 häv.; 10) Albert Forsell 5 voit. 15 häv.; 11) J. Pohja 2 voit. 18 häv.; 12) Heikki Vieno 2 voit. 19 häv.

Kiertopalkinto joutui siis ensimmäisen kerran Paavo Kedon haltuun. Omakseen saa kiertopalkinnon se jäsen, joka 3 kertaa peräkkäin on sen voittanut.

TURUN kuuromykkäin yhdistyksessä oli tavanmukainen joulun ja uudenvuoden aattojuhla joulukuun 31 p:nä klo 18—2. Maaseudulta oli saapunut paljon osanottajia juhlaa viettämään. Ohjelma oli sisältörikas. Herra E. Savisaari piti tervehdyspuheen. Puheenjohtaja, opettaja J. K. Paloma puhui menneestä vuodesta ja uuden vuoden vastaan-otosta toivoen ja kehoittaen unhoittamaan kaikki ikävät muistot ja suuntaamaan ajatukset yhteiseen työhön kuuro-mykkäin tosionneksi ja menestykseksi. Puhuja lopuksi toi-votti kaikille onnellista ja siunauksellista vuotta. Herra B. Kaski esitelmöi sitten vanhasta ja uudesta vuodesta. Tämän jälkeen puhui hra E. Savisaari Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan kuurojen elämästä. Pilapuheella hra A. Vilkki huvitti yleisöä kertomalla erään nuoren parin epäonnistu-neesta jouluvieton matkasta. Rouva A. Rantanen kertoi erään kauniin kertomuksen. Näytelmäkappaleessa esitettiin miten nuoret miehet työssä ollessaan lauloivat rumasti.

Nuori ajanneiti odotti aamunkoittoa, jota odottaessa pyörtäneenä horjahti maahan, niinkuin sydämeen ammuttu nuoli olisi sattunut. Kun hän heräsi, kärsi hän sydämen haavoista valittaen ja odottaen, milloin päivä koittaisi. Hänen odottaessa tuli nuori mies näyttämölle ja polvistuen lattialle, nuhteli tyttöä. Samassa tuli toinen ajanneiti ja ajoi nuhtelijan pois. Silloin nuoret miehet murtunein mielin tulivat pyytämään anteeksi neidolta. Silloin he tulivat hyväksi ystäviksi ja tanssivat joulukuusen ympärillä iloiten joulusta. Tämän onnistuneen kappaleen oli järjestänyt hra E. Raitanen. Ohjelmassa oli vielä joulupukin tulo lahjoitukseen ja huviposti sekä yhteiset uudenvuoden onnentoivotukset ja leikkiä. J. H.

TURUN kaupungin kuuromykillä oli tšekäläisen kuuromyökkäinyhdistyksen huoneistoon Yliopistonkadun 6:ssa järjestetty jouluaattoillaan vietto. Yhdistyksen saliin, jota joulupuu kynttilöineen ja koristuksineen kaunisti, oli kerääntynyt paljon kuuromykkiä. Hengellisestä ohjelmasta mainittakoon opettaja J. K. Paloman puhe joulun merkityksestä ihmisille, ja kahden pienen tytön viittomilla esittämät joulukertomukset, joita mielihyvin katseltiin. Useille kuuromykkille jaettiin myöskin Kuuromykkäin Jouluniminen julkaisu ilmaiseksi. Illan kuluessa tarjottiin osanottajille kahvia vehnäleipineen, voileipiä ja joulupuuroa. Jouluiltaan, johon Turun kuuromykkäin auttajayhdistys oli antanut tarvittavat varat ja eräät yksityiset lahjoittaneet vehnäleivät, olivat kuuromykkät tyytyväisiä.

HÄMEENLINNAN KUUROMYKKÄ-URHEILIJAT seuran vuosikokous pidetään tammikuun 25 p:nä Hämeenlinnassa tyttökoululla klo 13. Sen yhteydessä suoritetaan H.K.U:n hiihtokilpailut 10 km:n matkalla miehille ja 3 km:n matkalla naisille, Hämeenlinnassa klo 10. Tervetuloa hiihtoon!

KUOPION KUUROMYKKÄINYHDISTYS pitää vuosikokouksen tammik. 25 p:nä 1931 klo 18 kuuromykkäin koululla. Samassa yhteydessä aloitetaan jo perustetun hautaus-, sairaus- ja työttömyysapukassan virallinen toiminta, jolloin valitaan kassan virkailijoiksi tarvittavia toimihenkilöitä.

Jokaisen jäsenen läsnäolo ehdottomasti välttämätöntä. Samoin pyydetään yhdistyksen opettajajäseniä ystävällisesti joukolla saapumaan kokoukseen.

HÄMEENLINNAN kuuromykkäin yhdistyksen vuosikokous pidetään tyttökoululla sunnuntaina helmik. 8 p. 1931 alkaen kello 13. Saapukaa jäsenet kaikki. Jäsenkirjat mukaan.

LAHDEN kuuromykkäin yhdistyksen vuosikokous pidetään 15 p:nä helmikuuta klo 10 ap.. Uudet jäsenet terve-
tulleita.

LAHJOJA ÄVIKILLE. Riihimäen kuuromykkäin yhdistys on taaskin tänä vuonna lahjoittanut Ävikin Vanhainkodille kuluvan vuoden "Uusi Suomi"-lehden. Jo monina edellisinäkin vuosina on mainittu yhdistys lahjoittanut Ävikille "Uuden Suomen", "Riuhkimäen Sanomat" ja "Suomen Kuvalehden". Näistä lahjoista lausuvat kodin hoidokit ja hoitajat lämpimän kiitoksensa.

KUUROMYKKÄ JÄÄNYT JUNAN ALLE Tervolan Louella. Viime jouluk. 10 p:nä jäi Louen laiturivaihteen ja Tervolan asemien välillä työläisnaisen Hanna Karilan 7-vuotias kuuromykkäpoika *Alpo Karila* junan alle. Loukkaantunut poika kuoli junassa häntä Rovaniemelle vietäessä.

VANHAIN KUUROMYKKÄIN PÄIVÄ

Marraskuun 2 p:nä vietetyn "vanhain kuuromykkäin päivän" johdosta on Ävikin vanhainkodin hyväksi kertynyt seuraavat lahjoitukset: Helsingin k.m. yhdistys 315 mk., Viipurin 200 mk, Porvoon 325 mk, Vaasan 100 mk, Tampereen 500 mk, Jyväskylän 250 mk, Porin 50 mk, Seinä-

joen 90 mk, Turun 65 mk, Oulun k.m. koulun opettajat ja oppilaat 200 mk, Eräs viisikymmenvuotias Helsingissä 500 mk, Vera Koroleff 10 mk, O. & V. Stadius 20 mk, Lydia Forsman 10 mk, A. Sedler 10 mk, A. & E. Norstedt 25 mk, X. Y Z 30 mk, V. H. 10 mk, Eräs 25 mk, S. Andersson 25 mk, A. Stamm 10 mk, H. Antikainen & S. Vallenius 5:35, E. Färdig 5 mk, E. From 10 mk, K. Vekter 5 mk, S. Månsson 10 mk, J. Friman 5 mk.

Kaikista näistä lahjoituksista, joita olemme Ävikin ystäviltä saaneet, lausumme tässä sydämelliset kiitokset.

Vanhusten puolesta:

John Sundberg.

KIITOS

Porvoon kuuromykkäille pyydämme lausua sydämelliset kiitokset onnittelusta, puheesta ja yhteisestä lahjasta hopeahääpäivänämme.

Elin ja Eemil Raitio.

Kymn. K.m. V. ja U.-seura Tähti

pitää

VUOSIKOKOUKSENSA

helmik. 1 p:nä v. 1931 Kotkassa Kotkan Pohjan talolla, alkaen klo 12 päivällä. Jäsenet, saapukaa joukolla!

Jobtokunta.

Tilatkaa

HILJAINEN URHEILIJAJA

(Kuuromykkäin Urheiluliiton äänenkannattaja)

vuodeksi 1931

Ilmestyy neljäsvuotena kerran kuukaudessa. — Vuosikerta maksaa 20 markkaa. — Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimitus, asiamiehet ja taloudenhoitajat, os. Helsinki, Linnankatu 5.

Ryhtykää lehdessä asiamieheksi!

HALUTAAN OSTAA

Kuuromykkäin lehden vanhoja vuosikertoja vuosilta 1896, 1897, 1898, 1899 ja 1900.

Suomen Kuvalehden v:n 1917 numerot 26—52 (heinäk., elok., syysk., lokak., marrask. ja jouluk.) ostetaan.

ERIK ISO-ETTALA,

Rauma, Kodisjoki.

KIHLOISSA

LEMPI TUOMOLA OLAVI SUUTARLA

Nousiainen.

31. 12. 1930.

Rymättylä.

Tilatkaa

KUUROMYKKÄIN
LEHTI

vuodeksi
1931